

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4553/2020
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина В. Милутиновић, адвокат из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Милета Масларевић, адвокат из ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Добрила Милетић, адвокат из ..., ради издржавања и стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца АА изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 283/20 од 28.07.2020. године, у седници одржаној 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца АА изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 283/20 од 28.07.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П2 105/2019 од 11.02.2020. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиљи ББ на име свог доприноса за издржавање плаћа месечно 14.000,00 динара почев од 01.04.2019. године као дана подношења тужбе па убудуће, до промене или престанка ове обавезе, и то од 1-ог до 10-ог у месецу за текући месец, с'тим што је доспеле а неплаћене рате дужна да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиљи ББ поред износа који је досуђен у ставу првом изреке по основу издржавања, плаћа месечни износ од по још 6.000,00 динара, почев од 01.04.2019. године, као дана подношења тужбе, па убудуће. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу АА за неплаћено законско издржавање за тужиљу ББ за период од 01.07.2017. године до 01.04.2019. године плати 264.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана правноснажности пресуде па до исплате и за неплаћено законско издржавање за ГГ за период од 01.09.2017. године до 01.09.2018. године плати 216.000,00 динара, са законском затезном каматом од правноснажности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу АА на име неплаћеног законског издржавања за ББ у периоду од 01.07.2018. до 01.04.2019. плати још 66.000,00 динара и за ГГ за период од 01.09.2017. до 01.09.2018. године још 24.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана правноснажности до исплате. Ставом петим изреке, одређено је да привремена мера одређена решењем П2 бр. 105/19

од 26.03.2019. године остаје на снази до правноснажног окончања поступка. Ставом шестим изреке, одређено је да свака страна сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 283/20 од 28.07.2020. године, ставом првим изреке одбијене су као неосноване жалба тужилаца и жалба тужене и првостепена пресуда је потврђена у ставу првом, у ставу другом и у ставу шестом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу АА за неплаћену законско издржавање за ћерку ББ за период од 01.07.2017. године до 01.04.2019. године исплати 264.000,00 динара и за ћерку ГГ за период од 01.09.2017. до 01.09.2018. године исплати 216.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана правноснажности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужиље ББ у односу на став први изреке првостепене пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка поводом изјављене жалбе.

Против преиначујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац АА је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитијући побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2 тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14 и 87/18), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, док битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се ревизијом указује није ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању у поступку пред првостепеним судом, на ком је заснована побијана одлука, утврђено је да је брак тужиоца и тужене, из којег имају двоје заједничке деце ћерку ГГ рођену ...1998. године и ћерку ББ рођену ...2001. године, разведен 2013. године. Након развода тужилац и тужена су наставили да живе у заједничком домаћинству до краја јуна 2017. године, када је тужена напустила заједницу и од када су фактички престале све активности тужене око издржавања деце. Деца су остала да живе са тужиоцем који је све своје обавезе, па и обавезу издржавања, према деци савесно извршавао. Старија ћерка ГГ је у септембру 2017. године уписала факултет у ... и целу школску годину (до септембра 2018. године) била редован студент. Становала је приватно у ... и имала трошкове станарине, исхране, уџбеника, путовања од Чачка до ..., одржавања социјалног нивоа, излазака и дружења са студентима. Млађа ћерка ББ је у периоду од 01.07.2017. године до 01.04.2019. године је као малолетна (у току поступка је постала пунолетна), похађала средњу школу у ... и имала је трошкове исхране, набавке лекова за мигрену, школски прибор, трошкове приватних часова и трошкове одеће.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац има право на регрес према туженој за дато издржавање у смислу члана 165. став 1. Породичног закона, па је обавезао тужену да накнади тужиоцу регресно обештећење за ћерку ББ по основу члана 68., 73 и 154. Породичног закона и за ћерку

ГГ по основу члана 155. Породичног закона, у утуженом периоду и у висини досуђених износа.

Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право када је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев, уз основан закључак другостепеног суда да тужилац нема право регреса према туженој за дато издржавање.

Према члану 165. став 1. Породичног закона лице које је фактички давало издржавање, а није имало правну обавезу има право на накнаду за учињено издржавање од лица које је било дужно да даје издржавање. Смисао правила из члана 165. став 1. Породичног закона је да се прво на регрес омогући трећем лицу које фактички плаћа издржавање иако нема законску обавезу, због чега се прво на регрес из ове законске одредбе не односи на родитеље. Родитељи су лица која имају правну обавезу издржавања према својој деци, јер су по истом закону дужни да их издржавају и не спадају у круг лица, која према наведеној законској одредби, имају право на накнаду за већ дато издржавање, а то значи ни према другом родитељу који у томе није учествовао или то није учинио у довољној мери. То даље значи да и у ситуацији када се ради о захтеву за накнаду за већ дато издржавање родитеља који има законску обавезу издржавања детета према другом родитељу који у томе није учествовао, као што је случај у конкретном, не постоје услови за досуђење регресног потраживања према члану 165. став 1. Породичног закона. Ово с тога јер наведена законска одредба има за циљ да заштити имовинске интересе трећих лица која су фактички давала издржавање иако нису имала правну обавезу у односу на лица која ту правну обавезу издржавања фактички не врше.

С тога, тужилац не спада у круг лица која имају право на накнаду за већ дато издржавање (право на регрес) у смислу члана 165. став 1. Породичног закона јер је у утуженом периоду имао правну обавезу издржавања и то према ћерки ГГ по основу члана 155. Породичног закона (јер је као пунолетна била на редовном школовању), а према ћерки ББ по основу члана 68., 73 и 154. Породичног закона, (јер је у утуженом периоду била малолетна), нити сагласно циљу законске одредбе то право може истицати према туженој као другом родитељу који није учествовао у издржавњу своје деце.

Како тужилац нема права на накнаду за већ дато издржавање (право на регрес) према туженој по основу правила из Породичног закона, он то право не може оставрити ни по правилу стицања без основа (члан 210. - 218. ЗОО), јер је специјални закон (Породични закон) у потпуности уредио ову област.

Из наведених разлога, на основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић